

kunne deltage i vedtagelsen, og det kræver som sagt enstemmighed, så Danmark ville dermed blokere for en vedtagelse af afgørelsen, hvis det er sådan, at vi ikke har fået Folketingets samtykke forinden.

Hermed sluttede forhandlingen, og beslutningsforslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 134:

Forslag til folketingsbeslutning om øget anvendelse af samfundstjeneste som sanktion over for personer, der dømmes for graffitihærværk.

Af Tom Behnke (FRI) m.fl.
(Fremsat 29/3 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Beslutningsforslaget fra Frihed 2000 går ud på, at regeringen inden den 31. december i år skal fremsætte forslag til ændring af straffeloven for at øge anvendelsen af samfundstjeneste i sager, hvor personer dømmes for graffitihærværk. Forslagsstillerne ønsker i den forbindelse, at der i alle sager om graffitihærværk skal idømmes en betinget dom med vilkår af samfundstjeneste, der i videst muligt omfang skal bestå i afrensning af graffiti.

Endelig er det tanken, at den betingede dom skal kombineres med en ubetinget frihedsstraf eller en bøde.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at graffitihærværk er et problem, der skal skrives ind

over for for at begrænse de store omkostninger, der er forbundet med at fjerne graffiti.

Jeg er heller ikke på forhånd afvisende over for, at samfundstjeneste kan anvendes i nogle sager om graffitihærværk. Et af grundprincipperne bag reglerne om samfundstjeneste er imidlertid, at sanktionen skal være et alternativ til ubetinget frihedsstraf og altså kun skal anvendes i de tilfælde, hvor en almindelig betinget dom ikke er tilstrækkelig. I den forbindelse må man holde sig for øje, at normalstraffen for graffitihærværk i dag er bøde og kun i de grovere tilfælde betinget eller ubetinget frihedsstraf på 20 til 60 dage.

En generel anvendelse af samfundstjeneste kombineret med ubetinget frihedsstraf eller en bøde i alle sager om graffitihærværk vil således indebære en drastisk skærpelse af det normale strafniveau for graffitihærværk, en skærpelse, som jeg mener ville være at skyde over målet.

Efter regeringens opfattelse bør samfundstjeneste kun anvendes i hærværkssager som i andre sager efter en konkret vurdering, hvor dømte skønnes egnet til denne sanktion, og hvor en ubetinget frihedsstraf ellers ville være alternativet.

Regeringen kan derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Sandy Brinck (S):

Jeg skal indrømme, at jeg blev lidt forundret, da jeg så beslutningsforslaget fra Frihed 2000 om at bruge samfundstjeneste over for personer, der dømmes for graffitihærværk. Så sent som den 30. marts i år vedtog Folketinget en udvidet brug af samfundstjeneste, og i behandlingen af denne lov har Frihed 2000 ikke nævnt eller spurgt eller på anden måde gjort opmærksom på, at man ønskede, at graffitihærværk også skulle være anvendelsesområde. Så jeg synes nok, at hvis vi skal tage den politiske markering alvorligt, så kunne vi måske godt have tænkt os at have fået ønsket frem i forbindelse med den behandling.

Man kan gøre to ting for at kunne anvende samfundstjeneste over for graffitihærværk. Man kan enten hæve strafferammen betragteligt, sådan som det foreslås her, eller man kunne tage en diskussion om, hvorvidt samfundstjeneste alene skal være alternativ til ubetinget frihedsstraf. Den sidste diskussion kunne vi måske godt have taget for godt en måned siden, men på nuværende tidspunkt vil vi fra socialdemo-

kratisk side henstille, at vi nu får de udvidelser, vi just har vedtaget, til at virke.

Den anden mulighed, som er den, beslutningsforslaget går ud på, nemlig en voldsom skærpeelse af strafferammerne for graffitihærværk, kan vi ikke være med til. Hvis man skal hæve strafferammen for graffitihærværk, sådan at samfundstjeneste reelt skal være et alternativ, skal vi op på en strafferamme på 20 til 60 dages frihedsstraf, og det svarer til en strafferamme til f.eks. besiddelse af små kvanta heroin eller til blufærdighedskrænkelser. Og ikke nok med det, samfundstjeneste skal ifølge forslaget være i kombination med en bøde, altså frihedsstraffen skal oven i det nuværende, og der synes vi måske nok at vi lige skulle prøve at holde proportionerne.

Fra socialdemokratisk side er vi faktisk meget mere optaget af, at vi i den her ende af kriminalitetshierarkiet bruger ungdomskontrakter og konfliktråd som de rammer, hvorunder den unge kan erkende, vedstå og lære af deres fejl. Vi er meget optaget af, at den unge kommer ind i en god gænge, så de får skiftet spor i tide, og vi er interesseret i, at graffiti-maleren mødes af et sanktionssystem, der får den enkelte til at overveje sine handlinger, og det sanktionssystem eksisterer altså med ungdomskontrakter og konfliktråd.

Så vi ser ikke nogen grund til, at man på nuværende tidspunkt hæver strafferammerne så gevaldigt, blot for at der kan blive tale om samfundstjeneste.

Jeg skal på den baggrund på den Socialdemokratiske gruppes vegne afvise forslaget. Og da Det Radikale Venstres ordfører, fru Elisabeth Arnold, ikke kan være til stede i salen, skal jeg tilkendegive samme holdning på hendes vegne.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes, ministeren tog lige lovlig let på det her.

Den form for hærværk her er naturligvis »kun« tingsbeskadigelse. Der er sikkert ingen, der kommer til skade, ikke andre end måske gerningsmændene selv. Men jeg tror, vi kan være enige om, at det dog er en nederdrægtig ødelæggelsestrang, vi her er ude for.

Det er en forbrydelse, og jeg vægrer mig ved at bruge det der ord, der begynder med g, for det er jo med til at devaluere hele begrebet. Det er groft og planlagt hærværk, det er stigende, og det koster store ressourcer at få det rensset væk.

Tingene ændrer sig desværre i samfundet: flere og flere unoder. Og Socialdemokratiet har jo virkelig argumenteret for højere straffe i tidligere forslag her i dag. Jeg synes, der er grundlag for, at vi sammen ser på, om vi ikke skal tage skeen i en anden hånd, når det drejer sig om den her form for hærværk.

Vi siger ikke, at det nødvendigvis skal være samfundstjeneste, men at vi altså fra Folketinget også tilkendegiver, at det her er en alvorlig forbrydelse. Vi vil ikke finde os i, at det foregår, og vi kan ikke nøjes med de små bøder.

Hvad er det, det medfører? Det medfører, at de ansatte, der forsøger at forebygge det, trues, og det drejer sig om særlige grupper, som jo efterhånden kommer ind i en ond cirkel og bliver mere og mere kriminelle. Der opstår særlige hærværksindustrier, hvor man sælger videoer med grov porno og hærværk på én gang. Det er blevet smart. Det skal vi gøre noget ved. Det skal absolut ikke være smart.

Det er klart, at forebyggelsen er det vigtigste. Vi ved, at Københavns Kommune er gået i gang og har nedsat et sekretariat og forsøger, om man også via en forebyggende indsats kan komme det her til livs. Det er også en diskussion, vi mener er meget vigtig.

Vi kunne også godt ønske os, at Domstolsstyrelsen kunne få vasket byretten ren. Det er en skændsel, og adskillige vælgere har henvendt sig til mig om det. Og vi ved jo, at den form for hærværk avler nye former for hærværk. Vi ved også, at det gør boligerne slumagtige. Vi ved fra undersøgelser, at gamle mennesker bliver utrygge ved at køre rundt i medtagne busser, der er ødelagt. Vi synes, det er et problem, som er påtrængende.

Vi er godt tilfredse med, at diskussionen nu er rejst her i Folketinget, og jeg håber, at ministeren, når ministeren nu har fået tænkt sig lidt om, er enig i de synspunkter, som vi her har givet udtryk for. Vi har ikke nogen patentløsning på det, men vi mener, at det er et problem, der har været i stigning, og som vi også her i Folketinget må gribe fat om og få diskuteret og få gjort noget ved.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Da den Konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, fortsat er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende, nemlig slå 3 ting fast:

For det første, at ulovlig graffiti er simpelt hærværk. For det andet, at ulovlig graffiti er en

stigende plage over hele landet og koster private og samfundet urimelig mange millioner kroner hvert år. For det tredje, at graffitimalere skal straffes på en sådan måde, at de efter straffen ikke ønsker at fortsætte deres ulovligheder. Straffen skal altså kunne mærkes.

Den konservative folketingsgruppe finder, at samfundstjeneste i form af fjernelse af ulovlig graffiti kan være en udmærket sanktion at anvende i kombination med en eventuel bøde eller fængselsstraf. Jeg kan forstå på justitsministeren, at det i givet fald kræver en lovændring, men en sådan lovændring er vi positive over for at medvirke til.

Konkluderende kan jeg fastslå, at selv om vi ganske vist ikke fuldstændigt kan støtte forslaget i den form, som det foreligger i, så har vi sympati for hovedideen om, at sanktionen over for graffitihærværksmænd skal være strengere, og at en del af sanktionen normalt bør være, at man fjerner sit eget eller andres hærværk, ud over at man betaler eller erstatter den skade, der er sket.

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil gøre det relativt kort.

Frihed 2000 kommer med et forslag om samfundstjeneste og argumenterer med, at det vil være godt for de unge mennesker at lære at gøre rent. Så ved jeg ikke, om Frihed 2000 i den forbindelse har talt med DSB-arbejdere, der gør rent på vognene, for det er deres indtryk, at i det omfang man har fået de unge, som har været involverede i det, til at deltage i rengøring, så er det ikke en fordel for de pågældende medarbejdere, men det er så en anden side af sagen.

Det, der jo er hovedproblemet med det her forslag, er, at det er en markant forøgelse af strafniveaue for den her gruppe. I den forbindelse skal man jo så også huske på, at når man fanger dem, så er de jo også erstatningsansvarlige. Og jeg tror nu nok, at nogle af de sager, der har været, har fået nogle af graffitimalerne til at tænke sig grundigt om og mange af dem til at holde op, når de finder ud af, hvilken økonomisk omkostning der er forbundet med at blive snuppet med en spraydåse i hånden.

Det, der er hovedproblemet og en af grundene til, at fru Birthe Rønn Hornbech bliver så vred, er jo, at det er et tegn på en eller anden form for fattigdom. Der er områder i vores samfund, der er beboede af folk, der har manglende ressourcer, og i den forbindelse bliver

graffitien det centrale for de unge mennesker. Det er det, vi skal tage fat i. En eller anden form for forøget straf på den her måde tror jeg ikke hjælper. Det gør ungdomskontrakter, som fru Sandy Brinck nævnte, altså at få de unge mennesker i gang med et andet liv og give dem mulighed for at få et indhold, som har en fremtid i sig, og ikke blot lægge op til en forøget straf på den her måde. Det tror jeg vi kommer meget længere med.

Og så deler jeg da også lidt fru Sandy Brincks skuffelse over, at Frihed 2000 ikke på noget tidspunkt nævnte spørgsmålet overhovedet, da vi lavede den der meget massive forøgelse af brugen af samfundstjeneste. I den forbindelse kunne det jo også være interessant lige at spekulere over, hvor mange pladser vi fra den ene dag til den anden kan poste i samfundstjeneste. Jeg ved ikke, om Frihed 2000 har spekuleret i de retninger også.

Men allerede fordi det er en markant forøgelse af strafferammen, så er vi ikke enige i det. Det er nogle andre midler, der skal til.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti kan vi fuldt ud tilslutte os det forslag, som kommer fra Frihed 2000 her. Vi synes, at signalet er helt rigtigt. Det skal selvfølgelig koste meget mere end i dag for de unge mennesker, der laver det her graffitihærværk, som der er tale om.

Man kan ud over det, som er nævnt i forslaget om øget brug af samfundstjeneste, efter vores opfattelse også tage andre initiativer i anvendelse, f.eks. noget videoovervågning af S-togene og togstationerne og den slags, hvor meget af det her forekommer. Man kan lave ordninger i de forskellige byer, hvor det kan være godt med en tilslutning til og en betaling for, at der sørges for, at det butiksvindue eller den butiksfacade, man har, bliver friholdt for graffiti, og også gerne, hvis der er tale om særlige steder, hvor der i høj grad bliver malet graffiti, dér lave noget overvågning af dem.

Der er nogle sorte pletter. Ligesom man har det i trafikken, så har man det altså også, når det gælder graffiti og i øvrigt vold, hvor det kunne være relevant at overvåge i større omfang.

Vi synes, det er et udmærket forslag, og vi håber, det kan blive vedtaget, men umiddelbart ser det jo desværre ikke sådan ud, når man har hørt ordførerne indtil nu.

Sonja Albrink (CD):

Dette forslag fra Frihed 2000 går jo ud på at få skabt de nødvendige regelændringer, således at samfundstjeneste kan anvendes over for personer, som begår graffitihærværk.

I CD synes vi, at graffitihærværk er noget forfærdeligt svineri, og selv en målrettet politimæssig indsats og kampagner har tilsyneladende ikke kunnet bekæmpe det her problem, som jo samtidig koster samfundet en masse penge. Vi synes derfor, det er godt, at vi her får et forslag, som har til hensigt at gøre noget ved denne form for hærværk.

Der er ingen tvivl om, som forslaget er formuleret, at der her er tale om et forslag om en egentlig strafs-kærpelse. Det typiske tilfælde af graffitihærværk ligger nemlig uden for samfundstjenestes anvendelsesområde, som jo er et alternativ til ubetinget frihedsstraf. I CD har vi dog aldrig været blege for at diskutere en udvidelse af anvendelsesområdet.

For øjeblikket diskuteres det jo meget, hvorvidt Kriminalforsorgen overhovedet er i stand til at skaffe de nødvendige samfundstjenestepadser, som den seneste lovændring om anvendelsesområdet for samfundstjeneste forventes at kræve, og man kan jo derfor godt regne med, at en ændring på graffitiområdet vil lægge yderligere beslag på pladser, men til forslagsstillerens ros så anviser forslaget jo ret klart, hvilken indsats der skal udføres, nemlig nedrensning af graffiti, og her er der i hvert fald nok arbejde at gå i gang med.

Selvfulgelig bliver vi nødt til i udvalget at diskutere, om også samfundstjeneste i alle graffiti-sager er en egnet sanktion, og det er vi da helt med på, for som nævnt er der jo tale om et forslag om væsentlig strafs-kærpelse, især når man tager i betragtning, at samfundstjenesten efter forslaget i alle tilfælde skal kombineres med frihedsstraf eller bøde.

I CD tror vi på, at der er en stor præventiv værdi i dette forslag, da det jo som nævnt lægger op til, at der skal fjernes graffiti, og vi synes faktisk, at det kun er ret og rimeligt, at de personer, som render rundt og overmaler vores bygninger, huse og tog, og hvad de ellers kan finde på, også selv kommer til at rydde op og rense af. Så vi er altså positive over for det foreliggende forslag.

Jann Sjørnsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti synes, at graffitihærværk er noget værre gris for at bruge et udansk udtryk.

Det kan under ingen omstændigheder accepteres, uanset hvor frustrerede de unge mennesker måtte være, som rent faktisk foretager graffitihærværk.

Jeg vil godt sige, at uanset at vi har drøftet samfundstjeneste tidligere i denne her folketings-samling, og at man derfor selvfølgelig godt kan undre sig over, at forslaget kommer nu, vil jeg alligevel sige, at jeg synes, det er fair nok, at Frihed 2000 fremkommer med forslaget nu, fordi problemet til stadighed eskalerer.

Vi er faktisk positive over for intentionerne, der er bag det forslag, som Frihed 2000 har fremsat, og jo ikke mindst tankegangen om, at de, som selv forvolder hærværk, også må være med til at rense op efter sig efterfølgende. Det er ikke noget, man alene skal kunne betale sig fra.

Jeg er ganske udmærket bekendt med, at der også vanker endog klækkelige bøder og gøres erstatningskrav gældende over for dem, der begår graffitihærværk i dag, og det er faktisk slemt nok for dem, det rent faktisk rammer. Men jeg synes også, det er helt rimeligt, at vi fra samfundets side siger: Du må selv rydde op efter dig i det tilfælde, hvor du har begået sådan noget gris her. Så den tankegang, der ligger bag Frihed 2000's forslag, som vi her har til behandling, kan vi godt følge.

Om man så rent faktisk skal gøre det i den udformning, som Frihed 2000 har givet det her, må vi efterfølgende diskutere under udvalgsarbejdet. Man kan også diskutere, om den forøgelse af straffen, der rent faktisk lægges op til i Frihed 2000's forslag med anvendelse af samfundstjeneste, også står mål med forseelsen.

Men som sagt kan vi principielt følge den tankegang, der er bag Frihed 2000's forslag, og derfor håber vi om ikke andet, nu da ministeren på regeringens vegne har vendt tommelfingeren sådan ret kraftigt nedad over for forslaget, at udvalgsarbejdet kan føre til, at vi yderligere får drøftet problemstillingen og så måske får taget nogle andre initiativer end dem, Frihed 2000 har lagt op til med sit beslutningsforslag i dag.

Endelig vil jeg pege på det problem, som flere ordførere også var inde på, og som jeg mener er noget reelt at tage stilling til, hvis man endelig skulle tage forslaget for pålydende, og det er, om der er samfundstjenestepadser nok i forhold til den forøgelse, som vi har givet her i dag.

Med disse ord vil jeg godt takke Frihed 2000 for at have sat sagen på dagsordenen endnu en gang.

Tom Behnke (FRI):

Tak for de mange positive bemærkninger! Selv i de partier, som ikke umiddelbart ville gå ind for forslaget, og selv i de partier, der var direkte imod forslaget, var der dog en vis positiv stemning i forhold til tankegangen i beslutningsforslaget, og det vil jeg vende tilbage til.

Det, vi taler om, er jo graffitihærværk, og det er hærværk, og det er meget, meget omsiggribende hærværk, det er noget utrolig grimt hærværk, der bliver lavet, og det er på ganske mange bygninger og ting i byerne, men sandelig også på landet. Det er noget, der koster kolossale summer, og det er meget ødelæggende ikke alene for de bygninger og de ting, det går ud over, men sandelig også for bymiljøet, for gademiljøet, for den trivsel, der er, for den trykthed, der burde være, men som jo altså ikke er der.

Der er så mange afledte negative konsekvenser af det hærværk, der sker, når nogen laver graffiti-smørerier op og ned af bygninger, hvad enten de så er offentlige eller private, og det er alle de afledte negative effekter, man bør tage med ind i sine overvejelser, når man vurderer problemet, og når man vurderer vores forslag om, at der laves et helt nyt princip for, hvordan man skal straffe præcis den form for kriminalitet.

Samfundet bruger hvert eneste år millioner af kroner på at fjerne graffiti, og f.eks. har DSB i løbet af 1998 oplevet en stigning på hele 35 pct. af udgifterne til at fjerne graffitihærværk. Det er en enorm stigning, og der er ikke noget, der ser ud til, at den stopper; tværtimod ser det ud til, at forholdet bliver ved, og at det bliver ved med at tage til i omfang. Efter hvad DSB har beregnet, ville det, hvis man kunne slippe for graffitihærværk på togene, betyde, at billetpriserne kunne sættes ned med hele 5 pct., og det er jo ikke så lidt endda. Med tanke på de mange passagerer hos DSB er det dog også værd at tage med, og det siger jo lidt om, hvor mange penge det i virkeligheden er, vi taler om.

Vi er klar over i Frihed 2000, at det er et helt nyt princip, vi tager fat i her. Vi er også godt klar over, at det er lidt a la øje for øje og tand for tand, altså at hvis man har begået den form for hærværk, hvis man har lavet noget graffiti-smøreri, består straffen ganske enkelt i, at man

skal fjerne det igen – ikke nødvendigvis ens eget; man skal simpelt hen i et vist antal timer fjerne graffitihærværk. På den måde opnår vi, at gerningsmændene til hærværket oplever, hvor ødelæggende det i virkeligheden er, og de får lov til at føle på egen krop, hvilke konsekvenser det får, at de har gjort det.

Det er en straf, og det skal det naturligvis også være, at man bliver sat til at fjerne det svineri, og det skal heldigvis også være sådan, at det er rigtig træls. Det skal være surt, det skal være kedeligt, og det skal være sådan, at man hver eneste time, hvor man står og skurer løs på en husfacade for at få noget graffiti af, tænker kontinuerligt, at det her gider man aldrig nogen sinde gøre igen, og så holder man op med at lave graffitihærværk.

Vi har foreslået, at det skal være en tillægsstraf, og det er helt bevidst, for vi ønsker ikke at sænke strafniveauet. Vi havde overvejet, om det skulle træde i stedet for de eksisterende straffe, og det kunne vi måske også godt diskutere. Nu er det jo kun et beslutningsforslag, så vi kan jo nå at ændre meget undervejs, men vores forslag er altså, at det skal være en tillægsstraf til den sanktion, man i dag får, når man bliver pågrebet for graffitihærværk. Det kan jo både være bøde, betinget dom og ubetinget dom, og det kan også være tiltalefrafald for den sags skyld. Men det vi ønsker, er simpelt hen, at uanset hvilken sanktion domstolene i øvrigt vil idømme, skal der altså komme en samfundstjeneste oveni, og vi lægger også op til, at minimums-samfundstjenesten skal være 30 timer. Hvis forslaget kolliderer med reglerne for samfundstjeneste generelt, er der jo stadig kun tale om et beslutningsforslag, og det giver jo netop mulighed for, at vi i al lovgivning, der vedrører området, kan rette reglerne til, så det kan lade sig gøre.

Jeg tror ikke, det vil være hensigtsmæssigt, at vi generelt ændrer reglerne for samfundstjeneste, og derfor nævnte jeg det heller ikke, da vi tidligere i denne samling behandlede ministerens forslag, som vi i Frihed 2000 støttede. Det vil jeg gerne understrege, for det lød næsten, som om vi havde talt imod forslaget, men det gjorde vi ikke. Vi støttede det. Vi ønsker ikke generelt at ændre reglerne, men vi ønsker at ændre reglerne på dette specifikke område, så der bliver mulighed for at give den præcise sanktion, at man skal ud at fjerne graffiti, når man har lavet graffiti.

Jeg er lidt ked af, at så mange ordførere er så fastlåste i den tankegang, der ligger i den eksisterende lov, at de simpelt hen ikke kan komme ud over den og komme videre. Det er kedeligt, og det er ærgerligt, for Folketingssalen burde være stedet, hvor der tænkes nye tanker, og hvor vi siger: Vi har et problem, hvordan løser vi det? Så kan man selvfølgelig sige: Jamen vi skal have konfliktråd, og vi skal have ungdomskontrakter og sådan noget. Det er meget godt, men det er ikke godt nok; det viser erfaringerne jo. Det er ikke tilstrækkeligt til, at de unge standser op og siger: Hov, det her var vist noget galt noget, jeg må hellere lade være med det. For nogle er det måske nok, men det er overhovedet ikke noget, der har battet noget som helst, og derfor må der tages andre og skrappe midler i brug.

Vi vidste godt, da vi skrev forslaget, at der er nogle problemstillinger, og den ene er med hensyn til reglerne for samfundstjeneste i det hele taget. Det har vi taget højde for ved at beskrive, hvordan vi ønsker det skal foregå, altså at man ikke nødvendigvis ændrer reglerne for samfundstjeneste generelt, men i hvert fald på dette område.

Det andet område, hvor vi har opdaget at der er et problem, er konflikten mellem offentlige og private arbejdsgivere. I dag er det jo ikke kutyme, at man sender samfundstjenere ud i private virksomheder, men det mener vi sagtens man kunne gøre, hvis man lavede en kontrakt med firmaet og simpelt hen sagde: Vi sender en person fra kriminalforsorgen ud sammen med fire-fem stykker, der er blevet dømt for graffiti, og så sørger den pågældende for, at de fjerner graffitiene. Så er der den faglige bistand til at gøre det rigtigt, og der er også en fra kriminalforsorgen for at se, at de ikke døvner eller stikker af.

Så er der jo hele spørgsmålet om arbejdsmiljø, og det er klart, at man selvfølgelig skal stille det nødvendige sikkerhedsudstyr til rådighed, så de unge mennesker ikke kommer til skade. De ting bør man også kunne tage højde for. Vi har beskrevet det i forslaget, og det burde være en smal sag, hvis man har viljen til at gennemføre ideen.

Med hensyn til at der skal være nogle sanktioner, så hærværksmændene kommer til at tænke over deres handlinger og lader være med at gøre det igen, nævnte fru Sandy Brinck konfliktråd og ungdomskontrakter: Det kan være

meget godt i nogle tilfælde, men vi tror altså ikke, at det er nok i dette tilfælde.

Det kom også frem, at vi fra Frihed 2000's side burde have nævnt det under behandlingen af ministerens lovforslag, da reglerne for samfundstjeneste blev ændret, men det gjorde vi ikke, og det var et bevidst valg. Vi overvejede det meget nøje, men ministerens forslag handlede hovedsagelig om dem, der kører spirituskørsel, og vi vil ikke begynde at blande tingene sammen, for så kunne vi nemt komme til at diskutere vidt forskellige ting undervejs.

Men hvad var det egentlig, vi nåede frem til ved tredjebehandlingen? Vi var glade for ministerens forslag, og vi ønskede, at ministerens forslag skulle gennemføres, som det var, og derfor stemte vi også for det. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi allerede på det tidspunkt havde tanker rettet mod området her, men vi var usikre på, om det ikke ville komme til at afspore debatten. Det er selvfølgelig også noget vanskeligt at vende skuden, når først ministeren har udstukket kursen i et lovforslag, for hvis der kommer nogle helt nye, radikale tanker, ved vi jo godt, at det preller af, fordi ministerens skib bare sejler derudad, og så kan vi ikke være med. Men vi kan tage en selvstændig debat om det.

Jeg kan forstå, at ganske mange ordførere er positive over for forslaget. Fru Birthe Rønn Hornbech mente klart, at der skal gøres noget, og det er vi selvfølgelig enige i. Fru Birthe Rønn Hornbech var ikke sikker på, om forslaget her, denne idé, lige var det rigtige, men hun var indstillet på at se på det, og det samme var hr. Knud Erik Kirkegaard, der var positiv over for forslaget.

Fru Anne Baastrup mente, at forslaget var en voldsom skærpelse af strafammen, men så voldsomt er det altså heller ikke. Hvis unge og dynamiske mennesker med så mange kræfter, at de døgnet rundt er i stand til at lave graffiti-hærværk, ikke kan holde til at blive sendt ud i kun 30 timer for at fjerne graffiti-hærværk, er der noget galt, og så må vi have mere gymnastik i folkeskolen. Men jeg kan selvfølgelig godt se, at problemet opstår, hvis det er sådan, at man holder fast i den konservative tankegang i den eksisterende lovgivning. Hvis der lægges op til en ubetinget frihedsstraf, som gøres betinget på vilkår af samfundstjeneste, kan jeg godt se, at der er tale om en skærpelse, men det er ikke det, vi har lagt op til. Vi har faktisk lagt op til en ny model, en helt ny ting.

Fru Anne Baastrup nævnte, at gerningsmændene også bliver gjort erstatningsansvarlige: Ja, de af dem, der er i stand til at betale, men det er jo ikke alle, der er det. Fru Anne Baastrup mente også, så vidt jeg hørte det, at det er et fattigdomsproblem, eller at det i hvert fald er folk, der kommer fra kulturelt fattige områder, hvor der ikke rigtig er noget at give sig til, som laver graffiti. Jeg skal hilse og sige fra dem, der har med graffitihærværksmændene at gøre, at det er langt fra tilfældet. Det er unge, der kommer fra ganske velbeslåede kvarterer og velstående familier, som går og keder sig og laver de ting, og derfor holder den påstand selvfølgelig ikke. Lad være med at gøre det til, at det er nogle stakkels mennesker, der laver det her! Det er det ikke, det er en bevidst handling, og derfor skal den også straffes.

Så er der spørgsmålet om antallet af pladser til samfundstjeneste. Det har vi også været opmærksomme på, og vi kan godt se, at i dag kniber det med at få plads til samfundstjerne. Det er også derfor, vi lægger op til, at der skal drages private firmaer ind, og vi vil også inddrage DSB. I dag er de ikke omfattet af loven om samfundstjeneste, men vi tror, det kan lade sig gøre, hvis man vil, og hvis man sender nogle fra kriminalforsorgen med ud for at holde de unge mennesker lidt i hånden og sørge for, at det hele kører.

Både hr. Peter Skaarup, fru Sonja Albrink og hr. Jann Sjørnsen var positive – måske ikke helt konkret over for forslaget, men i hvert fald over for ideen. Jeg synes også, problemet fortjener, at vi prøver at se tingene på en ny måde, at vi prøver at se på, hvordan vi kan gøre det surt og træls for dem, der har begået en lovovertrædelse, og hvordan vi kan sikre, at de kommer til at tænke over tingene og lader være med at gøre det igen, og vi er sikre på, at dette forslag vil medvirke til det.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkninger om beslutningsforslaget, der kalder mig herop igen.

Jeg er ked af, hvis jeg med min tale er kommet til at give Venstres ordfører et indtryk af, at jeg ikke tager problemet dybt alvorligt. Jeg havde nogle ret kraftige formuleringer i min omtale af beslutningsforslaget, nemlig at jeg er enig med forslagsstillerne i, at vi skal skride ind og begrænse de store omkostninger, der er forbundet med at fjerne graffiti. Jeg vil heller ikke af-

visse, at der kan anvendes samfundstjeneste over for folk, der har begået graffitihærværk, men det må bero på domstolens konkrete vurdering af de forhold, der forelægges af anklagemyndigheden.

Når det er sagt, vil jeg understrege, at jeg er fuldstændig enig i, at vi samfundsmæssigt må finde frem til, hvad vi kan gøre for at påvirke holdningen blandt de unge. Der er jo nogle trends, som gør sig gældende hos unge, og det blev trendy i slutningen af 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne at lave graffiti, og det var nok dengang, der blev begået nogle fejl. Man inviterede jo unge graffitikunstnere, som de bliver kaldt, til at komme og udsmykke bygherrernes store plankeværker osv, så det på en eller anden måde blev legitimt, at graffiti skulle være et led i gadebilledet, specielt i forbindelse med store byggepladser, hvor der var sat store plankeværker op. Så har det altså udviklet sig til, at det er blevet hærværk på både private og offentlige bygninger.

Hvordan får vi så stoppet en sådan proces? Ja, jeg tror også de fleste af os kan huske billederne fra Murens fald i 1989, hvor folk bar stykker af Muren med masser af graffiti væk. Det er nok svært, når der er sat en sådan mødefølge i gang i den unge generation, at få de unge væk fra det, men jeg er helt enig i, at det her er hærværk, og at det har taget et omfang, hvor de samfundsmæssige omkostninger er alt, alt for store. Jeg har lige set i dag, at alene Københavns Kommune har afsat 5 mio. kr. til at bekæmpe graffitihærværk her i byen. Så jeg er enig i, at der må gøres noget ved det, også foranlediget af debatten her i dag.

Jeg tror, fru Birthe Rønn Hornbech deler mit synspunkt, nemlig at det mest præventive er risikoen for at blive opdaget. Det er klart, at politiets patruljering i gadebilledet, også på de hot spot-områder i byen, hvor der er større risiko for kriminalitet, herunder denne form for hærværkskriminalitet, har en præventiv virkning ved at øge risikoen for, at man bliver afsløret, og det mener jeg er det allervigtigste.

Foranlediget af debatten vil jeg også gerne drøfte med Det Kriminalpræventive Råd, hvad vi kan gøre, og høre, om man her har nogle ideer til en kampagne for at sætte ungdommen i gang med noget andet end at lave graffitihærværk – finde nogle andre værdier, finde en anden måde at udtrykke sig på end ved at lave det, der jo har udviklet sig til graffiti, som på ingen måde er noget, der forskønner bybilledet.

Det vil jeg meget gerne tage initiativ til, og så vil jeg vende tilbage til Folketinget og oplyse, om der fra Det Kriminalpræventive Råds side kan komme gode ideer.

Så skal jeg sige, også foranlediget af fru Birthe Rønn Hornbech, at med hensyn til Københavns Byret er jeg helt enig i, at her har vi et graffittiproblem, som jo er meget synligt, al den stund dele af Københavns Byret ofte er rammen om mange transmissioner i medierne, specielt i forbindelse med en konkret sag i den seneste tid med mange billedoptagelser. Det er specielt i Slutterrigade, Hestemøllestræde og annekset i Kattesundet, hvor Københavns Byret har nogle bygninger med sandstensfacader, der er så nedbrudte, at de ikke er egnede til at blive rensset for graffiti med den sædvanlige højtryks-afrensning.

Jeg skal love fru Birthe Rønn Hornbech, at der bliver taget hånd om det. Allerede her i sommer og i begyndelsen af efteråret vil der ske en facaderenovering af de bygninger under Københavns Byret, der stadig er mærkede af graffiti. Der er afsat 26 mio. kr., ikke til afrensning af graffiti, men til en egentlig facaderenovering. Domstolsstyrelsen kan tegne et abonnement hos enten Københavns Kommune eller et privat firma, så man også kan få fjernet graffiti, hvis de bliver udført igen, for jeg er helt enig i, at også her har vi selvfølgelig et ansvar for byens forskønnelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 4. maj 2000, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.15
